

Stockholm 2014-12-22

Lantmäteriet
501 82 GÄVLE

Svar på remissen Namnsättning av nya distrikt (Dnr 504-2014/5059)

Sveriges Hembygdsförbund, SHF, har getts möjlighet till samråd om namnsättning av de distrikt som ersätter tidigare församlingsindelning i folkbokföringen. Lantmäteriets förslag har kommunicerats med de 26 regionala hembygdsförbunden. Några av dem har i sin tur erbjudit lokala hembygdsföreningar att bidra med synpunkter. Flertalet hembygdsförbund tillstyrker förslaget. Ett antal förbund har lämnat förslag om namnändringar för vissa distrikt.

Sveriges Hembygdsförbund anser att sockennamnen har stort kulturhistoriskt värde och bör bevaras. Även om remissen avser namnsättning och inte indelning, vill SHF invända mot en alltför rigid tolkning av riksdagsbeslutet och direktiven till Lantmäteriet och Riksantikvarieämbetet om en frysning av den församlingsindelning som gällde vid millennieskiftet. Det är meningslöst att bevara nybildade församlingsgränser från tiden strax före skilsmässan kyrka-stat om de helt saknar folklig förankring. Färre avvikelser från den frysta sockenindelningen skulle också underlätta framtida användning. Det är därför önskvärt att Lantmäteriet och Riksantikvarieämbetet till regeringen hävdar behov av ett antal undantag.

Vår generella uppfattning är att Lantmäteriets förslag till namnsättning visar stor respekt för hävdvunna sockennamn. Vi anser dock att man i fråga om vissa distrikt kan gå ytterligare ett steg för att bevara sockennamnen. En grundregel bör vara att namn som inte ändrats 1976-1999 bör behållas.

Det är angeläget med en omvandlingstabell där spårbarhet ges till tidigare indelning. Här bör socknar och städer före 1952 framgå liksom församlingar och de förändringarna som ägt rum fram till den tidpunkt som nu valts d.v.s. 1999-12-31. Detta bör utföras centralt för hela landet.

Vi redovisar först våra principiella ställningstaganden för namnsättningen (punkt 1-5). Därefter redovisas de alternativa förslag till namnsättning för vissa distrikt som lämnats av de 26 regionala hembygdsförbunden.

1. Ang. stadsdistrikt

Vi efterlyser konsekvens i namnsättning av stadsdistrikt. I vissa fall föreslås att man sätter stadsnamnet före distriktet (t ex Gävle), i andra fall saknas stadsnamnet (t ex Göteborg). Av historiska skäl och för att underlätta arbete med registret är det angeläget att det framgår vad som är tidigare stadsförsamlingar. SHF förordar därför att man generellt skriver stadsnamnet före församlingsnamnet, vilket t ex Skånes hembygdsförbund föreslår beträffande Lund och Malmö. Däremot bör man naturligtvis ta bort stadsnamnet i de fall det gäller tidigare landsbygdsocknar (t ex Linköping).

2. Domkyrkodistrikt

SHF förordar att man skriver "domkyrkodistrikt" (med stadsnamnet före) i stället för tidigare "domkyrkoförsamling". För att undvika framtida missförstånd bör samtliga domkyrkoförsamlingar bli "domkyrkodistrikt", även i de fall då staden inte har någon annan församling (Strängnäs, Visby, Skara, Karlstad, Härnösand, Luleå).

3. Landsdistrikt

SHF förordar att tidigare "landsförsamling" ska kallas "landsdistrikt", med stadsnamn före.

4. Gamla sockennamn

Gamla sockennamn som försvunnit genom sammanläggningar 1976-1999 bör räddas genom att distrikten ges dubbel- eller trippelnamn.

5. Ang. standardiserade skrivningar

SHF tillstyrker att man tillämpar standardiserad stavning och att man generellt ersätter "med" med bindestreck.

Det finns dock anledning att överväga undantag i de fall en förled används för att särskilja två områden med samma namn. Det gäller t ex distrikten Råby-Rekarne och Råby-Rönö i Södermanlands län där namnen särskiljs med stöd av häradsnamnet. Namnet kan istället skrivas "Råby i Rekarne".

Med tanke på eventuellt kommande kommun- och länsammanslagningar bör sedan länge inarbetade förleder av typ "Dals-" i Dals-Ed behållas. Som det nu ser ut är förslaget inkonsekvent på denna punkt, ibland behålls förleden, ibland inte.

6. Förslag till alternativa namn för vissa distrikt

Här följer redovisning av den namnsättning av vissa distrikt som förordas av de regionala hembygdsförbunden. Observera vad som redan sagts avseende principer för namnsättning av stadsdistrikt och domkyrkodistrikt (punkt 1 och 2).

Stockholms län

01;012509: Färentuna-Hilleshög-Skå-Stånga

01;018813: Husby-Ärlinghundra och Odensala

01;011703: Ljusterö och Roslags-Kulla

01;012304: Järfälla (det historiska namnet på både församlingen, socknen, landskommunen och dagens moderna kommun.

01;019108: Norrsunda och Skånela

01;019109: Skepptuna-Lunda-Vidbo

Södermanlands län

04;048421: Kafjärden, som stämmer bättre med området.

04;048023: Oklart om distriktet omfattar socknarna Bogsta, Sättersta och Torsåker.

04;048412: Råby i Rekarne

04;048414: Råby i Rönö och Ripsa

Skåne län

12;128710; Alstad Slågarp

12;128017; Malmö Eriksfält

12;128124; Lund Helgeand

12;128016; Malmö Hyllie

12;128115; Torna Hällestad

12;128003; Malmö Kirseberg

12;128018; Malmö Kulladal

12;129008; Gärds Köpinge

12;128101; Lunds domkyrkodistrikt

12;128006; Malmö Möllevången

12;128125; Lund Sankt Hans

12;128102; Lund Sankt Peter

12;128002; Malmö Slottsstaden

12;128015; Malmö Sofielund

12;123308; Höllviken

12;128127; Lund Torn

12;129032; Tollarp

12;128126; Lund Östra Torn

Västmanland

19;198402: Uppkyrka eller Sankt Nikolai är alternativa förslag med viss historisk förankring
19;198401: Arboga stadsdistrikt

Dalarnas län

20;208001: Falu Kristine

Avslutningsvis

Hembygdsrörelsens drygt 2 000 hembygdsföreningar samlar mycket kunskap om lokalhistoria. Sveriges Hembygdsförbund kan vid behov bistå med ytterligare information om de alternativa förslag som redovisas ovan. Sockennamnen har på många håll i landet alltså stor betydelse för människors identitet och därför är det viktigt att namnen är förankrade i lokalsamhället.

För Sveriges Hembygdförbund

Jan Nordwall
Generalsekreterare